

Frá armóð til vælferð

Minstuløn og forskot

TAÐ VILDI EINKI ÓNATÚRLIGT VERIÐ Í, AT HITT ALMENNA — EITT SAMEINT TING — TRYGGJADI FISKIMONNUM EINA RÍKILIGA MINSTULÖN. TAÐ ER MANGT IÐ TALAR FYRI HESUM: EINGIN ER VISSAN FYRI VEIÐ UNÖGDINI, TÁ FARIÐ VERÐUR AV STAÐ. ÖVIST ER, HVUSSU PRÍSIRNIR KOMA AT LAGA SEG Á HEIMSMARKNAÐINUM, ARBEIÐSTIÐIN ER LONGRI ENN HJÁ ÖÐRUM VERKAFÓLKI, ARBEIÐIÐ FER FRAM OFTA LANGT FRÁ HEIMINUM OG HEIMLANDINUM, ARBEIÐSVIÐURSKIFTINI ERU OFTA TORFÖR OG HÆTTISLIG. — ALT HETTA ERU STERKAR GRUNDIR FYRI EINI LÖN-ATRYGD, IÐ ER ÁJAVNT VIÐ TAÐ BESTA, IÐ VINNAST KANN Á LANDI. MEN SO ER IKKI, LÖNARTRYGD FISKIMANNA ER VERULIGA FRAMVEGIS HIN NÖGV RINGASTA, IÐ GALDANDI ER, TÁ UNANTIKIN ERU TEY, IÐ SKULU LIVA AV FÓLKAPENSJÓN, AVLAMISPENSJÓN ELLA TILIKUM SOSIALUM STYRKI. TAÐ HEVUR GINGIÐ ÓTRÖLIGA ILLA AT FINGÐ AÐRAR FLOKKAR AT TIKIÐ UNDIR VIÐ JAVNAÐARFLOKKINUM, SUM IKKI BARA VAR HIN FYRSTI AT TAKA SÆR AV HESUM MÁLI, MEN EISINI HILDIÐ ÁFRAM VIÐ STRIÐNUM HIGARTIL — TÖ ENN ER LANGT FRÁ VUNNIÐ Á MÁL, ANDSTÖÐAN ER FRAMVEGIS STÓRI SERSTAKLIGA FRÁ TEIMUM, SUM Í DAG RAÐA FYRI BORGUM TEIMUM SOKALLAÐU »SJÁLVSÝRISFLOKKUNUM«

Frá 80 til 1800 krónur

Føroya fiskimenn arbeida ikki bara undir nógv verri reit lönarlígunum enn teirra starvsbróður í grannalöndunum, men sosi alt eru teir uppaftur verri staddir. Ein hovudsuppgáva JAVNAÐARFLOKKSSINS hevur tí altíð verið at tryggja øllum landsins fiskimonnum og útróðramonnum eina útkomu, ið teir og teirra familjur kunnu liva av.

HER KANN FLOKKURIN VISA Á TILTÖK, IÐ VUNNIN ERU, HÓAST MÓTSTÖÐU AFTURHALDSINS. TEIR HAVA SLAKAÐ, OG Í DAG HAVA VIT BÆÐI MINSTULÖN, FORSKOTSRIÐANDI OG PRÍSIVÖBÖT; MEN SEINT HEVUR GINGIÐ VIÐ AT FÁA AFTURHALDSFLOKKARNAR AT DRAGNA NÓG MIKIÐ; MEN JAVNAÐARFLOKKURIN VIL SJÁLVAÐI LEGGJA STORSTA DENT Á AT FÁA FRAMT RÆTT VIST LÖNARLAG SUM SKJÓTAST — EISINI OG IKKI MINST FYRI FISKIMENN

20 KRÓNUR UM VIKUNA

Fyrsta uppskotið um minstuløn kom frá JAVNAÐARFLOKKINUM í 1938, tá heitt verður á tingið um at veita øllum fiskimonnum um 20 krónur í minstuløn um vikuna.

Uppskotið varð samtykt; men heimbarðagin ferðaði fyrri, at lög-in maktandi kom at virka.

120 KRÓNUR UM MÁNAÐIN

Í 1940 hevur flokkurin uppskotið um, at fiskimenn skulu fáa 120 kr. um mánaðin í minstuløn; men so kemur feskfisksiglingin. Fiskimenn fáa einki burtur úr hesi sigling.

men reiðararnir upp í hundradús-und fyrri túrin.

— Táð eydnast JAVNAÐARFLOKKINUM at fáa samtykt, at fiskimenn fyrri hesa sigling skulu fáa 700 kr. í minstuløn fyrri hvønn siglingartúr.

AFTUR Í SALT-FISKAVEIÐU

Tá farið verður aftur á saltfiska-veiðu, hevur flokkurin beinan vegin uppskotið um 700 kr. í minstuløn um mánaðin, men afturhaldið vil ikki ganga við til meira enn 500 kr.

Seirri eydnast tað flokkinum at fáa igjøgnum á tingi, at fiskimenn skulu fáa 500 kr. um mánaðin sum forskotsriðand.

Í 1947 mælir flokkurin til, at minstulönin verður hækkað til 1000 kr. um mánaðin.

Í 1950 tekur flokkurin uppaftur uppskotið um 700 kr., men uppskotið verður felt.

VILJA AVTAKA ALLA MINSTULÖN

Í 1950 hendi hin stóra landslukkan, at fólkaflokkurin og sambandsflokkurin funnu saman og fóru undir at reka grimasta afturhaldspolitikk.

Í 1951 gera landsstýrisflokkarnir grova atsókn móti minstulönar- og forskotskipanini. JAVNAÐARFLOKKURIN legði til brots fyrri at forða hesum — og tað eydnaðist at forða fyrri, at minstulönin og forskotriðandin vórðu avtiknar.

MEN — HETTA ARIÐ FINGU FISKIMENN BERT 390 KR. UM MÁNAÐIN Í MINSTULÖN

UPP Í 800 KR. — NIÐUR Í 650 KR.

Í sambandi við verkfallið í 1954 legdu javnaðarmenn til brots fyrri at tryggja fiskimonnum 800 kr. í minstuløn. Henda skipan kom eisini í lag, men framd í sambandi við ein okurskatt, ið rakti ógvuliga meint.

Her var tó vunnid nakað; men longu sama ár skerdi tjóðveldis-leiðslan í Fiskimannafelagnum minstulönina niður í 650 krónur — ein gerð, ið má metast einastandandi í allari fakfelagsögu; at taka tað frá aftur monnum, ið einaferð er vunnid !!!

AFTUR Á LEIÐ TIL 1000 KRÓNUR

Tá ið javnaðarmenn hövdu fingið leiðsluna í landsstýrinum, varð farið undir at fremja 1000 krónu minstulönina; men best sum alt tókist at ganga í rættlag, komu tjóðveldismenn uppi leikin, og teir forkomu teimum møguleikum, ið vóru til steðar.

Teir komu við uppskoti um eina broyting í minstulönarskipanini, sum bara vildi givið vel undir 900 kr. um mánaðin. Tá sambandsmenn fingi at vita, at tjóðveldis-leiðslan í Fiskimannafelagnum ikki vildi veita fiskimonnum meir, vildu sambandsmenn í landsstýrinum ikki ganga við til meira enn 900 kr. — Tær 1000 kr. vórðu tí ikki vunnar á hesum sinni.

Í hesum viðfangi hendi tað logna og margháttliga, at fólkaflokksmenn, sum allar dagar og sum úlv-ar á skog hövdu barst móti minstulönini og skert hana niður í einki, tá teir hövdu loðir til tess, komu við einum uppskoti um 1000 kr.

Menn vóru eitt sindur illtrúgvnir um hetta margháttliga sinnisskifti; men hetta kom eisini til sjónar, tá Niels Holm Jacobsen á opnum ting-fundi segði:

»VIT MEINTU EINKI VIÐ TAÐ. VIT TVEITTU TAÐ Á TING BARA TIL STUTT-LEIKA.«

NYGGJAR ROYNDIR Á LEIÐINI FRAMYVIR

Tá ið JAVNAÐARMENN seinast vóru komnir við uppskotinum um tær 1000 kr., spurdi Erlendur Patursson javnaðarmenn á tingi:

»HVAÐAN SKULU VIT FÁA PENINGIN FRÁ?«

Við hesum var sanni vilji tjóðveldismanna avdúkaður.

Til seinasta val vóru stór lyfti um hækkaða minstulön at siggia í »14. sept.«, men heldur ikki tey komu at roynast serliga væl.

Við hini fossandi dýrtíðini mátti minstulönin hækkað munandi, um skil skuldi vera í hesi viðbót.

Javnaðarflokkurin setti tí uppskoti um 1500 kr. í minstuløn; men landsstýrisflokkarnir vóru grammir at fella tað. Sjálvir komu teir við einum uppskoti um 1300 kr., sum sjálvandi einki hevur við hina veruliga dýrtíðina at gera.

UPPSKOT UM 1800 KRÓNUR

Asannandi; tann veruleika, at t. d. mangar kvinnur, telefonkvinnur, læraravikarar og mangar aðrar eru væl fyrirkomnar lönarlaga seð og hava vunnid einar 2000 kr. um mánaðin.

setti JAVNAÐARFLOKKURIN fram uppskoti at nærka minstulön fiskimanna so langt sum møgult upp at hesum lönarstig-um. Flokkurin kravdi 1800 kr. í minstuløn; men afturhaldsstýrið — »sjálvstýrislandsstýrið« kveistr-aði hetta rættvisiskrav frá sær !!

NIÐURSTÖÐAN VERÐUR NÚ:

Javnaðarflokkurin hevur troðkað á at fingið eina rættvisa og fullhøga minstulön, men afturhaldsflokkarnir og serliga tjóðveldisflokkurin hava hildið aftur.

Kanna vit eftir, hvat er hent síðan hesa landsstýrið tók við, fáa vit hesar hækkingar + seinasta uppskot javnaðarflokksins:

undir seinasta landsstýrið	43 %
undir hesum landsstýrinum	30 %
uppskot javnaðarmanna	80 %

Valskaldið kvøður

Fátt er tal á koppum við silvurblonkum knoppum, ið prýða bók og knæ. Neyðars, neyðars Hákun er í ringum lag.

Ei sakar tó um tjóðskapur er veikur, i talvi eingin »mangur leikur«, ja, um politíð skiftir hendur, — bara kongur Hákun riddarkrossar sendur.

Verður lögtingið at velja føroyskan umboðsmann í Norðurlandska Ráðið?

Tiðindi ganga um, at statministari Jens Otto Krag hevur tikið upp samráðingar við hinar dansku flokkarnar igjøgnum formann teirra og við hinar norðurlandsku statsministararnar um at lata føroyingar verða umboðaðir við lögtingsvald-um manni ella monnum í norðurlandska ráðnum.

Nú ið spurningurin er komin at ligga soleiðis, er tað rimiligt, at fólkatíngið biður við at velja ein føroying í ráðið, til menn frá øllum hinum norðanlönunum hava tikið støðu til lögtingsins ynski.

Gleði vildi tað skapt í Føroyum, um tær norðurlandsku tjóðirnar fátáðu til fulna tað náttúrliga og sjálvsagða, at hin minsta tjóðin í Norðanlönunum vann fullar somdir.

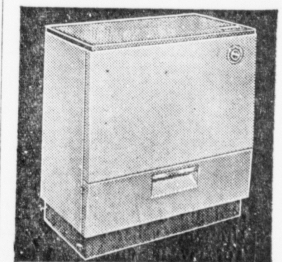
Vit ivast ikki í, at tann dagar er

Valgrunnurin

Valorrustan kostar pening — eins og til valini frammanundan væntar flokkurin, at javnaðarhugað styðja flokkinn við peningi.

Tað ber til at senda pening gjøgnum postin til Føroya Javnaðarflokk, postbox 76, Tórshavn.

HESS-O-DAN
den
**varme-
rigtige
oliekamin**

- dejlig nem varme
- god økonomi
- indbygget tank...

Pf. Valdemar Lützen
Tórshavn — tlf. 1020